

Verslag van de 256ste vergadering van The Dickens Fellowship Haarlem Branch.

In een tevreden Kraantje Lek verzamelden zich 22 leden. De president kijkt wazig maar ziet toch een overweldigende opkomst.

De secretaris wijst de leden erop dat nu ook de Haarlem Branch, onder druk van Brussel, een privacy policy heeft vervaardigd die op de website staat te lezen. Kon het bestuur tot voor kort ongeremd uw gegevens verhandelen, nu mag dat niet meer.

Ook meldt hij dat er weer een aantal opzeggingen zijn. Hij legt daarvan de schuld bij Brussel. Maar er is ook een spijtoptant die, op advies van de huisarts, opnieuw lid is geworden. De penningmeester is afwezig maar de president verzekert ons dat er niets in de kas zat. De editor is ook al afwezig, hij worstelt met een gebrek aan kopij, maar laat vanuit het redactielokaal weten goede hoop te hebben voor een Kerstnummer.

Dan geeft de president het woord aan de eerste spreker van deze middag: de heer Kees Klok. Klok stelt dat 19de eeuwse schrijvers in een benauwende tijd moesten leven, vol van zedelijkheid en preutsheid. Kortom een Victoriaanse moraal. Pas na de Eerste Wereldoorlog veranderde er van alles.

In Bleak House is sprake van een buitenechtelijk kind. Het verhaal doet ook de ronde dat ook Dickens zelf vader van een buitenechtelijk kind was. Maar er wordt zoveel gezegd.

Dan gaat begint spreker aan een betoog over vier schrijvers die in ieder geval één buitenechtelijk kind hadden. Hij begint met Mary Walstoncraft, die ook in een boek van Claire Tomlin voorkomt. Zij wordt beschouwd als een eerste feministe.

Ze heeft een moeilijke jeugd vanwege een ambitieuze vader en een vervelende broer. Nergens is ze echt succesvol in. Tot ze in 1787 analiste wordt van The Review en ze na verloop van tijd ook recensies schrijft. Waarna ze verliefd wordt op een Brits-Italiaanse schilder en spoorlags naar Frankrijk vertrekt om nog iets van de revolutie mee te maken. Hier ontmoet ze een Amerikaan waar zij een buitenechtelijk kind mee heeft en meteen naar Zweden vertrekt waar zij uit zee wordt gered en brieven begint te schrijven. Daarna sterft zij bij de bevalling van een tweede kind, een dochter, die later Frankenstein zal schrijven.

Spreker vervolgt met Willem Bilderdijk; een hyperintelligent man die erg godsdienstig was en zich ook nog eens als een man achter het Koningshuis schaarde. Hij trouwt maar vindt dat geen succes hoewel hij toch vijf kinderen had. Zo heeft een ieder een eigen uitleg over succes. Hij vertrekt naar Londen en geeft daar succesvol les, wordt verliefd en verwekt een zoon buiten de echt. In 1806 komt hij weer terug naar Nederland maar moet genoeg nemen met een laag baantje, waarop er een kruitschip ontploft en hij van Leiden naar Haarlem gaat. Klok vraagt zich af of zijn graf wellicht in de St. Bavo is te vinden.

Dan gaat het over Jacob van Lennep. Spreker noemt hem een bezielde schavuit, intelligent en ook nog eens een enorme arbeidsethos. Erg maatschappelijk betrokken maar ook een zogenaamde rokkenjager. Op het moment dat hij oude adel trouwde had hij al een buitenechtelijk kind, maar bij wie weten wij niet. Was dat iemand uit de eigen stand van Van Lennep geweest, dan had dat problemen kunnen geven.

Dan wordt Van Lennep onrustig en gaat er vandoor met ene juffrouw Ringeling, maar wordt door zijn vader onderschept in Rotterdam, terwijl de boot naar Engeland al onder stoom lag. Hij wordt teruggeleid naar zijn eigen vrouw, maar neemt er na verloop van tijd een bakkersvrouw bij, waarbij hij vier kinderen verwekt. Iemand uit een lagere stand dus, iets wat niet tot problemen leidde. Spreker sluit dit gedeelte af met de opmerking dat Van Lennep een buiten had met de naam Woestduin. Een naam die niet uit de lucht lijkt gevallen.

Tot slot noemt Klok de naam van Gerrit van der Linden. Een begaafde theologie student. Hij verwekt eerst een kind bij een dienstmeisje en probeert het daarna ook bij de vrouw van zijn professor. Maar dat komt uit en Van der Linden is daarna kansloos om een functie als dominee te krijgen en vertrekt samen met Van Lennep naar Engeland. Hij wordt niet door zijn vader onderschept want die is armlastig en heeft wel wat anders aan het hoofd. Hij gaat in het onderwijs en neemt een school over in Islington en daarna nog een school. Van der Linden schrijft daarom onder het pseudoniem De Schoolmeester.

Spreker sluit af met de opmerking dat niemand is iets menselijks vreemd is en dat een buitenechtelijk kind bij een lagere stand geen probleem was maar binnen dezelfde stand wel.

Vervolgens spreekt mevrouw Ann de Groot-May.

The Court of Chancery is central to the fog and despair enshrouding many of the characters, zo stelt zij. It sucks its victims in, chews them up and then spits them out. The Court of Chancery, zoals Dickens beschrijft, was established during the Norman period as the *Curia Regis*- or Kings Council. Chancery dealt with everything and was created to supply an enormous staff to the Lord Chancellor and be essential to four offices, a Home Office, a Foreign Office, a Secretarial Bureau and a Ministry of Justice.

In the reign of Edward III it moved to its new address, at Westminster Hall, where it sat almost continually, gathering fog over the centuries, until its dissolution in the 1870's. By the Victorian age, some small reforms had been enacted but many of the problems with the Court were extemporaneous from the time of Elizabeth I. In 1833 the jurisdiction of the post of Master of the Rolls was expanded to include hearing any and all cases. This is the period that some scholars have identified as the setting of Bleak House.

The commonly held truth that "where there is a will there is a relative" is central to Bleak House. And something that John Jarndyce was only too aware of. Most of the characters, Richard, Ada, Hester, Miss Flyte, etc. are at some point victims of, or potential victims of a society that makes secure financial remuneration difficult. As Dickens knew all too well from personal experience, his family like so many of those in his books was rescued from poverty by a bequest of a relative.

Spreekster sluit af met de opmerking dat: by using the might of this great panoramic novel to shine a powerful light into the dark murky corners of Chancery, Dickens helped to change the collective stagnation of attitude toward institutions once considered unchangeable. Thus changing the fortunes of the *Poor Relations*, which every family seemed to have.

Als laatste spreker is daar mevrouw Christine Willemsen.

Rockingham Castle stond model voor Chesney Wold. Het was het verblijf van de familie Watson. Dickens was regelmatig te gast bij hen. Hij had een hechte vriendschap met vooral Levinia. Haar man Richard was MP, maar overleed al jong.

Het kasteel, nabij gelegen dorpje en de herberg (The Dedlock Arms) voldoen aan de beschrijving die Dickens geeft in Bleak House. Spreekster vertoont ons lichtbeelden als bewijs. Ook van de zogenaamde Elephant Edge, dat model stond voor de Ghost Walk in het boek. Vermoedelijk heeft Dickens het gegeven dat ene Sir Lewis Watson daar een vrouw verwondde gebruikt als inspiratie voor de Ghost Walk. Waarna wij het interieur te zien krijgen en ook nog het torentje van Tulkington. Mevrouw Willemsen vindt dat Dickens in het boek wel een erg negatieve beschrijving geeft van het pand en de omgeving. Het is erg "doom and gloom". Veel schaduw en regen en weinig invallend zonlicht.

De huishoudster, Mrs. Champion, stond model voor de huishoudster in het boek, Mrs. Rouncewell. Er hing ook echt een briefje op de keukendeur waarop stond dat men zonder toestemming niet mocht binnentreden. De zoon van Mrs. Rouncewell, de ondernemer, staat model voor de nieuw tijd. Dan de vraag, heeft Chesney Wold Lady Dedlock gevormd, gemaakt tot wat zij is. Dickens beschrijft haar eerst als erg decadent, met een imago dat de wereld van haar verwacht. Ze is opgesloten in haarzelf en straalt een enorme verveling uit. Ook wel een beetje zoals Dickens Chesney Wold omschrijft. Er zit iets doodlopend in haar naam. Ze gelooft uiteindelijk niet in de vergeving door haar man, maar die doet dat juist wel. Spreekster sluit af met een opmerking over de decadente neven en nichten van Sir Leicester Dedlock: het is wie je kent, niet wie je bent.

Gezien de tijd verschuift de president vragen en opmerkingen naar het diner

Waarna wij overgaan tot de borrel en vervolgens het diner.

Bij ontstentenis van de president is de heer Kooiman, ooit een verdienstelijk penningmeester bij ons, tafelpraeses. Bij de soep al opent hij de schermutselingen door de heer Klok te vragen of die denkt dat een buitenechtelijk kind ook sporen nalaat in het werk van een schrijver.

De heer Klok meent dat dit mooi zou zijn.

De heer Louridtz ziet graag een sensationele afwijkende levenswandel bij een auteur.

Volgens de heer Waaifoort houdt een buitenechtelijke nazaat vaak van alles tegen als het om het verkrijgen van openheid van zaken gaat. Hij noemt ook nog eens Simon Carmiggelt als de vaakst gehuwde man.

Waarop mevrouw Bouman het heeft over hypocrisie maar of zijn nu Kooiman, Carmiggelt of de ober bedoelt wordt niet duidelijk.

Waarna de heer Klok, die nog steeds met de eerste vraag bezig is, stelt dat Thomas Hardy veel kritiek kreeg over zijn roman *Jude the Obscure*, en wel over de liefdesrelatie daarin.

Hij spreekt over de moderne tijd als een Revival van het moraal.

Mevrouw Willemsen meent dat dit wel eens tijd werd.

De heer Kooiman vraagt zich af waarom *Bleak House*, als enige roman van Dickens, in zowel de eerste als de derde persoon is geschreven. Daarop citeert hij (of iemand anders, de chaos is inmiddels compleet) een Japanner die in *The Dickensian* heeft gesteld dat het is alsof hij het samen met iemand anders schreef; zoals hij dat wel eens met Kerstverhalen deed.

De heer De Groot noemt hier de naam van Wilkie Collins.

De heer Waaifoort vindt dat door de rol van Esther er meer aandacht voor de vrouw kwam.

Mevrouw Flim was naar Londen getogen en had, met *Sketches by Boz* in de hand, een blauw bordje aan de muur gezien waaruit maar weer eens bleek dat alle figuren in het werk van Dickens ook echt bestaan hebben; net als Sherlock Holmes maar die was niet thuis die dag.

Waarop de heer Kooiman het tafelgesprek weer eens aanjaagt (dit is echt de laatste keer dat wij hem hiervoor vragen, maar dit terzijde) en de traditie van de examen voor nieuwe leden ter discussie stelt.

De heer Louridtz herinnert zich plots een artikel in dagblad *De Tijd* waarin verbazing werd uitgesproken over het examen. Maar *De Tijd* bestaat niet meer en wij nog wel.

Mevrouw Flim vraagt hoe men zich voelt tijdens het examen, is het niet te studentikoos?

Dan komt er een storm van emotie los want verschillende leden blijken nog maar onlangs hun therapie te hebben afgerond en nu wordt alles weer losgewoeld.

De heer Klok herinnert zich dat hij slaagde omdat hij het verkeerde antwoord gaf en de heer Waaifoort weet nog dat men maar bleef doorvragen, tot in de trein naar huis toe.

De secretaris weet nog te melden dat de Britten er op rekenen dat het examen gehandhaafd blijft omdat zij dat een uiting van excentriciteit vinden die hen zelfs te ver gaat.

Waarna de tafelpreses de bijeenkomst besluit met te stellen dat het zo wel mooi is geweest.

Wandelen

Een mij onbekende mevrouw, Yvonne Booth, bracht onderstaande link onder de aandacht.

Door deze aan te klikken maakt u een mooie wandeling door het Rochester van Dickens terwijl u gewoon in uw comfortabele stoel kunt blijven zitten. U loopt slechts tussen uw stoel en de koelkast dan wel het drankenkabinet. Net naar gelang de levensfase waarin u zich bevindt. <https://www.youtube.com/watch?v=36uAxaV3fmE>